

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/wystawy/prl/tematyka-rozna/146327,Urna-to-jest-taki-pniak-Wrzucisz-nie-wychodzi-tak-Referendum-30-czerwca-1946-r-w.html>

19.04.2024, 20:11

Urna to jest taki pniak. Wrzucisz „nie”, wychodzi „tak”. Referendum 30 czerwca 1946 r. w Polsce

Wystawa przygotowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Gdańsku. Jest zmienioną i odświeżoną graficznie wersją wystawy prezentowanej po raz pierwszy w 2011 r.

Autor: Krzysztof Drażba

Recenzja: dr Kamila Churska-Wołoszczak

Redakcja i korekta językowa: Anna Świtalska-Jopek

Projekt graficzny: Mateusz Zajder

Materiały ze zbiorów: Archiwum Akt Nowych w Warszawie (AAN), Archiwum IPN (AIPN), Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC), Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego w Warszawie (MHPRL), Muzeum Gdańska, Polskiej Akademii Nauk Biblioteki Gdańskiej (PAN BG), Zakładu Historii Ruchu Ludowego w Warszawie (ZHRL), domeny publicznej oraz zbiorów autora.

Wystawa odsłania kulisy i mechanizm fałszerstw wyborczych komunistów podczas tzw. referendum ludowego 30 czerwca 1946 r. oraz wpływ propagandy na postawy wyborców. Przybliży nastroje społeczeństwa oraz atmosferę życia w Polsce pierwszych lat powojennych. Na wystawie zobaczyć można m.in. plakaty i hasła propagandowe z okresu tzw. kampanii przedreferendalnej, a także dowody fałszerstw dokonanych przez komunistów.

Referendum pokazało, jak nierealne były kalkulacje opozycji, a zwłaszcza Stanisława Mikołajczyka, który miał nadzieję na powstrzymanie PPR za pomocą demokratycznych procedur. Obnażyło też z całą jaskrawością niemoc mocarstw zachodnich, które znając skalę oszustwa, uznały, że nie biorą odpowiedzialności za referendum. Kapitulanska postawa Anglosasów wobec oczywistych fałszerstw podczas głosowania potwierdziła też wyrażoną przez nich w Jaltie zgodę na oddanie Polski w strefę wpływów sowieckich, a także dowodziła ich naiwności do zamiarów Stalina.

Prawda o sfałszowanym referendum przez pół wieku była skrętnie skrywana i wyszła na jaw dopiero po zmianach ustrojowych w Polsce w 1989 r. Choć nie są znane wszystkie okoliczności i szczegóły oszustwa ani ostateczne rzeczywiste wyniki głosowania, to jednak dzięki zachowanym dokumentom udało się odkłamać zafałszowaną przez komunistów historię tego okresu.

(fragmenty wystawy)

Pliki do pobrania

[Panele wystawy \(pdf, 10.85 MB\) 29.06.2021 08:00](#)

Urna to jest taki pniak.

Wrzucisz „nie”, wychodzi „tak”.

Referendum 30 czerwca 1946 r. w Polsce

**INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ**
Oddział w Gdańsku

Wystawa przygotowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Gdańsku (eksponującą jest zmienioną wersją wystawy z 2011 r.)

Autor: Krzysztof Drabha
Recenzja: dr Kamila Churska-Wołoszczak
Redakcja i korekta językowa: Anna Świtalska-Jopek
Projekt graficzny: Mateusz Zajder

Materiały ze zbiorów:
Archivum Akt Nowych w Warszawie (AAN), Archivum IPN (AIPN), Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC), Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego w Warszawie (MHPRL),
Muzeum Gdańskie, Polskiej Akademii Nauk Biblioteki Gdańskiej (PAN BG), Zakładu Historii Ruchu Ludowego w Warszawie (ZHRL), domeny publicznej oraz zbiorów autora

Autor składa serdeczne podziękowania wszystkim, których pomoc umożliwiła zorganizowanie wystawy.

Opcje strony